Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 185. Brașov, Vineri, 23 August (4 Septemvre) 1896.

Terorismul continuă.

Punênd cineva față în față sentința rostită dilele trecute de tribunalul din Oradea-mare asupra insceneatorilor cunoscutelor vandalisme întêmplate acolo acum trei anĭ, cu alte două sentințe rostite dilele acestea asupra unor Românĭ din partea tribunalelor din Alba-Iulia și Elisabetopol: va pute să-și facă o ideă destul de clară despre ne mai pomenitul sistem de terorisare, ce se esercită asupra Românilor din acest stat, și despre cumpăna nedréptă, cu care li-se mĕsură Românilor față cu concetățenii lor maghiarĭ.

La Oradea-mare o numĕrósă cétă de turburătorĭ jidano-maghiarĭ revoltéză massele în contra Românilor, pe carĭ îi bombardéză cu pietri și provócă scandale și vandalisme ne mai pomenite în felul lor, carĭ au revoltat tóte inimele ómenilor de bine și al căror ecou a străbătut în lungul și largul Europei. După trei anĭ lucrul vine la judecată, cea mai mare parte dintre acusațĭ sunt achitațĭ, vre-o 8 dintre ei sunt osîndițĭ la temniță ușóră de câte-o lună și abia doi la câte șése lunĭ.

La Blașiu se arangéză anul trecut o nevinovată convenire cu caracter pe deplin privat-colegiul a studenților abituriențĭ. Nu s'a întêmplat nicĭ un scandal, nicĭ o turburare a liniștei cetățenilor, nicĭ o bombardare a caselor cuiva orĭ alte scandale. S'a întêmplat ceea ce se întêmplă pretutindenea în lume, ca studenții când se despart dela liceu sĕ petrécă între ei într'un local închis, lângă un pahar de vin orĭ de bere. Cu tóte acestea unul dintre tinerĭ e acusat pentru „agitațiune“ în contra națiunei maghiare, ér tribunalul din Alba-Iulia îl osîndesce la un an închisóre și 400 fl. amendă.

Câtă deosebire între aceste două sentințe și între faptele, ce le-au provocat!

Cea mai crâncenă terorisare se face însĕ dilnic din partea gendarmilor. Scirĭ despre asemenĭ terorisărĭ barbare din partea gendarmilor primim aprópe în fiă-care di. Astădĭ chiar primim o asemenea scire din comuna Moroda, unde sĕptĕmâna trecută gendarmii au ridicat nóptea din așternut pe învĕtorul român și încă pe-un fruntaș de-acolo, bătêndu-i și chinuindu-i în modul cel mai crud pentru nisce simple bănuelĭ.

Mai revoltător decât tóte însĕ este casul dela Elisabetopole. Lăsăm sĕ urmeze aci acest cas în tóte amĕnuntele sale. El nu mai are lipsă de comentar, căcĭ se comentéză însu-șĭ pe sine, făcênd pe orĭ-care cetitor imparțial sĕ înțelégă, că pentru Românĭ nu numai dreptatea, dér chiar și cea mai elementară echitate a dispărut în acest stat.

Étă casul:

Și bătuțĭ și pedepsițĭ.

In nr. 143 dela 11 Iulie n. al fóiei nóstre am publicat o corespondență din Elisabetopole, în care se vorbia de nisce revoltătóre atrocitățĭ, comise de gendarmii unguresci față de mai mulțĭ locuitorĭ românĭ de acolo.

S'a întêmplat adecă, că în preséra dilei de 7 spre 8 Iunie, cine-va a murdărit trei stindarde unguresci și se dicea, că ar fi murdărit și frontul bisericei evangelice reformate din Elisabetopol. Bănuiala, se 'nțelege, a fost aruncată și de astă-dată asupra Românilor. Servitorul protopopului român Stefan Câmpean fù dus mai întâi prin doi servitorĭ la șeful poliției, unde întrebat fiind, el a rĕspuns că nu scie nimic de tótă tréba. In diua următóre fù din nou escortat din curtea stăpânului seu prin doi gendarmĭ la poliția. Acĭ gendarmii l'au închis într'o odaiă, unde l'au maltratat în modul cel mai barbar, legându-i mânile cu lanțul, pe care l'au sucit până i-au învinețit mânile. Cu tóte astea servitorul a mărturisit și acum, că el n'are cunoscință de întreg lucrul. In diua a treia din nou a fost escortat de gendarmĭ și internat în închisórea orașului, unde trei nopțĭ a fost chinuit în așa mod, că bietul om a trebuit la urmă sĕ fasioneze după cum 'i-s'a dictat de către gendarmĭ. Nenorocitul, în urma atâtor bătăi și maltratărĭ, *a căpĕtat epilepsiă*, devenind cu totul hăbĕuc.

La câte-va dile după asta a fost escortat la poliția învĕțătorul român *Ioan Sighișorean*. Fiind-că acesta încă a mărturisit, că nu scie nimic despre murdărirea stégurilor, gendarmii au început a-l pălmui și a-l lovi în cap cu pumnii, ér când voia sĕ strige după ajutor, îl ghioldeau în cóste, în partea stângă încât nu putea sĕ strige de loc. Tocmai în asemenea mod a fost chinuit și locuitorul *George Timar*, care ca și învĕțătorul, e om cu familiă. Acesta a fost mai întâiu pălmuit fără milă, apoi fù constrîns sĕ-șĭ ridice mânile sus, ghioldindu-l în cóste și flămândare până a cădut la pămênt.

Unul dintre germanĭ, care era Român, îngrozit de acest măcel îi dise atuncĭ învĕțătorului sĕ fasioneze după cum îi cer soții lui, căcĭ „'i se rupe inima vĕdênd că sufere atâta;“ la cas contrar îl vor chinui de mórte și-l vor ține închis mai multe lunĭ. Povĕțuit astfel, bietul învĕțător a mărturisit și el asemenea servitorului spunênd neadevĕrul, după cum 'i s'a cerut.

Așa s'a descris acest teribil cas în corespondența amintită mai sus. Mai târdiu învĕțătorul, fiind citat la tribunal, a spus cum s'a întêmplat lucrul la poliția și și-a revocat fasiunea pe care a făcut'o de silă, fiind totodată din oficiu visitat din partea medicului de tribunal, care încă a constatat loviturile pe corpul învĕțătorului.

Tóte acestea n'au fost de-ajuns. Pe basa mărturisirilor stórse cu sila din partea gendarmilor, după cum am arătat, tribunalul din Elisabetopole a aflat de cuviință sĕ pună sub acusațiune pe cincĭ dintre Românii bănuițĭ, între carĭ și cei maltratațĭ, anume: fostul servitor al protopopului Nicolae *Crișan*, un băiat de 17 anĭ cu numele Teodor *Stoica*, învĕțătorul Ión *Sighișorean*, fratele acestuia George *Timariu*, și protopopul Stef. *Câmpean*.

Pertractarea s'a ținut în 21 August. Procurorul cerù pedepsirea cât mai severă a tuturor acusaților, după care urmà pledoaria apĕrătorului. Asupra acesteia lăsăm sĕ urmeze aci, după „Tribuna“, următorul raport:

După acusator ia cuvêntul ca apĕrător d-l *Simion Căluțiu*, advocat din Dicio-Sân-Mărtin. D-sa arată până la evidență, că instrucțiunea procesului e mancă, fapta punibilă, nu este stabilită, adecă nicăirĭ în acte nu se póte afla, că s'ar fi constatat, că curtea bisericii calvine, în care ar fi intrat făptuitorul cu puterea în timp de nópte, ar fi în legătură cu vre-o locuință și nefiind acésta constatată, tribunalul nu póte condamna pe acusațĭ, chiar și când ar fi vinovațĭ pentru crima vătĕmării domiciliului privat, fiind-că fapta ce li-se impută obiectiv nu-'i adevĕrată. Apoi cu provocare la § 37 al cod. pen., despre transgresiunĭ, documentéză cu argumente basate pe textul adevĕrat al legii și pe comentarii redactate de juriștĭ probațĭ și consumațĭ, că murdărirea steagurilor înfipte de ómenĭ privațĭ pe edificiile lor private fiă acelea și naționale unguresci, nu conține transgresiunea cuprinsă în § 37, deóre-ce acolo e vorba despre murdărirea emblemei și a stindardului public înfipt al țĕrii, al țĕrilor confederate séu al monarchiei autro-ungare, precum și murdărirea acelor stindarde și embleme, carĭ le înfig autoritățile civile și militare pentru a-'șĭ semnala cualitatea; arată cu legile a mână lipsa substratului acusei. In consecuență d-l Căluțiu declară tótă cercetarea de un edificiu ridicat pe nĕsip, ér procedura judelui de instrucțiune de superficială.

După aceste apĕrătorul repetând procurorului: „nunc venio ad fortissimum virum“ constată, că protopopul Câmpean e un bărbat vrednic și cinstit și un conștiu cetățean, așa încât numai rĕuvoitorii îl pot bănui de cele-ce 'i-se impută. D-sa cere decĭ achitarea tuturor clienților sĕi. Procurorul statului nu replică nimic.

Către 7 óre séra tribunalul anunță în numele Majestății Sale următórea sentință:

Nicolau Crișan e osândit la **1 an arest ordinar și la amendă de 49 fl. séu 4 dile arest**, *Teodor Stoica*, fiind numai de 17 anĭ, **la 1 lună închisóre, și la amendă de 20 fl. séu 2 dile închisóre**, pe cuvênt, că

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Blondă séu brunetă?

(Fine.)

Tóte școlele de pictură germană vechiă pictau Madonele, sfinții și pe Eva cu pĕr blond; cu deosebire renumite sunt capetele blonde de Albert Dürrer și Rubens. Școlele vechĭ italiane pictară numai capete negre, afară de Tițian. Luațĭ o Evă blondă a lui Dürrer, o Madonă cu pĕrul castaniu de Rafael, o Venus roșie de Tițian și o Madonă cu pĕrul negru de Murillo — priviți-le lung, esaminațĭ și chibzuițĭ și apoi spuneți-mĭ: Care e mai frumósă?

Ah! e o alegere fórte grea. Fontenelle dicea, că o blondină frumósă este ca o di plină cu radele sórelui, dér o frumósă brunetă este ca o nópte plină de mistere și de picanterie fermecătóre.

In general se consideră blondinele ca fidele și grațióse, brunetele ca focóse și picante. Am cunoscut însĕ multe blondine picante și infidele, și, décă îmĭ aduc bine aminte, în suvenirile mele se ivesc și brunetele frumóse, carĭ au fost atât de recĭ, încât nicĭ nu li-a venit în minte sĕ fiă infidele. Istoria cunósce multe blondine-monstri, deși blondinelor în genere li-se atribue blândețe, bunĕtatea inimei și tóte calitățile delicate. Acum de curênd cetii o carte despre frumósa blondină Giulia Ganzago, contesă de Fondi, care a jucat un rol în mișcarea religionară din secolul al XVI. După cum se pare, ea avea o rea reputațiune; un savant autor roman cércà ca sĕ o spele de încriminările, ce i-s'au adus. Numai pe una nu a putut sĕ o ștérgă și o istoriă, ce se povestește despre dênsa. Pentru ca sĕ scape de persecuțiile unui admiral desfrênat, care o ținea în prinsóre, Giulia se lăsà a fi răpită de un nobil și adecă nóptea, fiind în cel mai mare negligée. Ea a poruncit sĕ ucidă pe galantul gentilom, fiind-că o vĕduse în cămașă. Admitem, că o astfel de virginătate stă peste noțiunile multora.

Intre naratorii modernĭ un autor frances, André Theuriet, a scris o istoriă tragică și interesantă din punct de vedere psichologic, pe a cărei eroină o numesce „Frumósa cu pĕrul de aur“. Frumósa Sacha Resicliff, o sĕrmană Rusóică, care trăește în Paris, înebunește întréga lume cu pĕrul ei blond auriu, care e atât de bogat, încât, ca o manta, îi învĕlue corpul întreg. Un tînĕr gentilom frances se înamoră în acest pĕr și se căsĕtoresce cu frumsețea nordică. Dér pĕrul e numai o perucă, care, ce e drept, era pus cu mare artă pe capul ei, împletită cu pĕrul rusóicei. Ar fi voit bucuros frumósa femeă sĕ lămuréscă bărbatului ei înșelăciunea, dér nu îndrăsnește.

Ea-l iubesce cu pasiune și se teme, că-șĭ va pierde iubirea lui, décă îi va spune adevĕrul. Ar fi dorit sĕ-i spuie, căcĭ purtarea perucei îi causa durerĭ fisice, care-i sdruncinau întregul ei sistem nervos. Peruca în fine îi causéză mórtea și desperatul soț se închide cu neînsuflețitul ei corp, pentru ca încă-odată sĕ netezéscă pĕrul ei undulător. Atuncĭ descopere el înșelăciunea. Il cuprinde o mâniă nebună în contra mórtei, care-l înșelase, o blastĕmă și deja mâna sa voesce sĕ apuce pĕrul ei și sĕ-l calce cu picióreie. Dér repede se trage cu gróză înapoi și în desperarea sa se gândesce, cât de mult l'a iubit acéstă femeiă. El o iértă și păstréză secretul ei până în mormênt, numai servitórea credinciósă scia, și cu dênsa împreună o pune în sicriu și frumosul pĕr blond încunjură pe neînsuflețita și în pămêntul liniștit, în care a fost aședată. — — — —
— — — — — — — — — — — — —

Frumóse sunt amêndouĕ și blondina și bruneta.

Medicii americanĭ au descoperit în timpul din urmă, că pleșuvia e o consecință a muncei spirituale, care ucide puterea de viéță a rĕdăcinei pĕrului, și că se și moștenesce ca și pĕrul roșu al femeilor venețiane și cel blond al femeilor nordice. Décă tóte femeile s'ar dedica studiilor savante, sĕ stea nopțĭ întregĭ plecate spre carte, în loc sĕ danseze, și în cel mai frumos timp al lor sĕ studieze logaritme și gramatica grecéscă, atuncĭ nu vor mai undula pe umerii lor nicĭ bucle negre nicĭ blonde. Nicĭ un poet nu va mai căuta „buclele aurii“ și „pĕrul negru ca nóptea întunecósă“. Damele se vor plimba cu ca-

ambii au recunoscut culpabilitatea lor (?) atât înaintea poliției, cât și înaintea judelui investigător.

Protopopul Stefan Câmpean, învĕțătorul Ioan Sighișorean și George Timariu în urma lipsei de dovedĭ au fost achitațĭ.

Atât procurorul de stat cât și apĕrătorul au insinuat apelațiune, cel dintâiŭ contra sentinței de achitare al doilea contra sentinței de osîndire.

Banffy despre politica esternă.

Un colaborator al diarului frances „*Figaro*“ a interwievat pe ministrul-președinte Banffy asupra cestiunilor esterne. Banffy s'a esprimat în următorul mod:

Nu scie cu tótă siguranța décă se va schimba séu nu politica esternă a Austro-Ungariei în urma morții prințului *Lobanoff*; despre acésta numai Goluchowski ar sci rĕspunde precis.

Din causa *Cretei* nu se va face bătăliă.

Intrevederea monarchului austriac cu regele României este simplu act de curtoasiă, și nu are nicĭ o însemnĕtate politică (!)

Vorbi apoi Banffy despre prietinia ruso-francesă și încheiă astfel:

Ungaria nici-odată nu va uita *Rusiei* anul 1849 și înzadar se trudesce Rusia de-a nasce în întrégă Europă antipatiă față cu Turcii. In Ungaria și astădĭ domnesce simpatiă față cu Turcia și visita Țarului în Viena n'a putut sĕ schimbe acéstă disposițiă.

Serbia contra Turciei.

Ministrul-președinte sêrbesc *Novakovicĭ* a îndrumat dilele trecute pe toțĭ ambasadorii sêrbĭ acreditațĭ la puterile străine, sĕ informeze pe guvernele respectivelor state, că Serbia care până acum a ținut strîns la convențiunea dela Berlin; ba în 1885 a apucat și arma contra Bulgariei în interesul acelei convențiunĭ — *va fi silită eventual a nu respecta convenția dela Berlin*, décă puterile nu vor presiona asupra Porții, ca în ințelesul hotărîrilor dela congresul berlinez, sĕ introducă în timpul cel mai scurt *reformele în Macedonia și în Serbia vechiă*.

Mai departe Novakovicĭ spune, că puterile nu s'au prea interesat, că ce face Turcia, și astfel, décă acésta se va opune de-a introduce reformele promise, atuncĭ *Serbia se va uni cu Bulgaria, Grecia și Montenegro* cu scopul ca se inițieze și în Macedonia și Albania o *acțiune analógă cu cea din Creta*.

Prin procederea acésta Novakovicĭ crede, că va esopera, ca Puterile sĕ silescă Pórta la introducerea reformelor, séu eventual sĕ va conchiăma un *congres europén*, care apoi sĕ resólve definitiv cestiunea orientală.

Se dice, că ambasadorii sêrbescĭ deja au incunosciințat pe guvernele europene despre intențiunile energicului ministru-președinte și resultatul se ascéptă în câte-va dile.

Măcelurile din Constantinopol.

Un trimis special al diarului „*Epoca*“ descrie într'o corespondență mai lungă, măcelurile, și peste tot spectacolul, ce l'a vĕdut el în Constantinopol dilele trecute. Étă unele amĕnunte din acea corespondență:

Joi (15 Aug. v.) diminéța, la órele 10 am ajuns în apele Bosforului pe bordul vaporului român „Cobra“. Eram în total vr'o 280 de călĕtorĭ. La Therapia, unde voiam sĕ debarcăm am fost întêmpinațĭ de d-nii Nanu, însărcinat de afacerĭ al legațiunei române, și de vice consulul Georgescu, carĭ ne-au comunicat, că în ajun, adică la 14 August, au isbucnit grave turburărĭ în oraș și în consecință e cu neputință sĕ descindem în oraș. Noi, nesciind gravitatea situației, totuși am înaintat spre Constantinopol, unde am ajuns la óra 1 după amédĭ.

Era îngrozitor spectacolul ce ni-s'a presentat. Lume imensă, cuprinsă de o spaimă de nedescris, era adunată pe cheiul Galata. Plutoane de trupe cu baionetele scóse alergau în marș forțat în spre casele din spatele „Agenției Române de vapóre“ și după câte-va minute văzduhul era zguduit de mii de pușcăturĭ.

In casele din dosul „Agenției Române de vapóre“ s'au refugiat sute de familii armene, implorând *protecția Românilor*. Armenii au baricadat tóte porțile și ușile acelor case. Când au sosit trupele turcescĭ, la comanda unui colonel, ele au dat foc.

Armenii rĕspundeau și ei cu focurĭ de revolvere. Decĭ de soldațĭ și trecătorĭ îngrozițĭ, au cădut *scăldațĭ în lacurĭ de sânge*.

Românii sosițĭ pe vaporul „Cobra“ cuprinșĭ de gróză, s'au refugiat pe bordul vaporului și s'au întors înapoi la Therapia un fel de mahala séu stațiune de vară a Constantinopolului. De aicĭ mare parte a pasagerilor, însoțițĭ de personalul legațiunei române și de d-l *Coandă*, directorul serviciului de navigație, au descins la „Summer Palace Hotel“. Alții mai îndrăsnețĭ, printre carĭ și corespondentul d-vóstre, s'au întors cu „Cobra“ la órele 5 p. m. la Galata, unde n'am putut descinde decât séra târdiu și numai sub protecțiunea trupelor turcescĭ.

Aci corespondentul descrie atacul asupra Băncii otomane, despre care am comunicat și noi amĕnuntele, apoi continuă astfel:

A doua di, la 15 August, imediat după sosirea „Cobrei“, casele din dosul „Agenției Române de navigație“, au fost asaltate de trupele turcescĭ. După o luptă îndelungată Armenii refugiațĭ aicĭ au cedat în fața forței armate. Era un spectacol gróznic a vedea atâtea trupe în jurul unei case unde se refugiaseră 40 de Armenĭ.

La órele 4 p. m., *toțĭ Armenii fură măcelărițĭ*. Șése case din dosul „Agenției Române“ au fost distruse de turcĭ și sub ruine peste 70 de Armenĭ. Intr'o casă se afla un deposit de grâu: câțĭ-va Armenĭ s'au ascuns în grâu, dér spre nenorocirea lor, căcĭ au fost omorițĭ de băionetele soldaților turcĭ. In strada Sarab Inskelessi o casă mare este distrusă cu desĕvêrșire, aicĭ au fost omorițĭ Joi séra vr'o 30 de Armenĭ. Trotuarul și din fața casei e plin de sânge; ér zidurile caselor de prin vecinĭ sunt pline cu pete marĭ de sânge, pe carĭ le-au făcut soldații ștergêndu-șĭ mânile.

Numĕrul morților, după datele oficiale, se urcă la *2000;* însĕ el trebue sĕ fiă cu mult mai mare, aprópe *8000*. Cea mai mare parte din morțĭ sunt hamalĭ și comerciantĭ mai micĭ. Pentru a vĕ da o idee de grósa ce domnesce în oraș, pot sĕ vĕ comunic, că nicĭ o gazetă nu a apărut în dilele de 14, 15, 16 și 17 August, afară de diarul oficial „Stambul“, deóre-ce lucrătorii tipografilor, mai toțĭ Armenĭ, parte au fost omorițĭ pe strade, ér parte s'au temut sĕ-șĭ continue lucrul.

Adĭ 18 August, la órele șése diminéța, turburările au început din nou în Galata. De pe vaporul „Cobra“ am asistat la salve de focurĭ trase de trupe asupra unei case din spatele creditului Lionez. Măcelurile vor continua în astă nópte și sunt temerĭ, ca sĕ asistăm la scene mult mai gróznice ca până acum.

Sâmbătă séra la Izmid, un sat la o depărtare de 80 klm. de Constantinopole, *mai mult de o sută de Armenĭ au fost măcelărițĭ*.

Actualmente tóte prăvăliile din oraș sunt închise; erĭ s'a asvîrlit din nou o bombă asupra trupelor, carĭ se întorcea dela serbările Selamlikulia.

In momentul de-a încheia acéstă scrisóre, Duminecă séra la óra 7, directorul Băncei Otomane, Sir Edgard *Vincent*, a fost vestit, că o bombă a fost asvêrlită asupra palatului Băncei.

Situațiunea este estrem de gravă. Și décă nu se vor lua imediat mĕsurĭ de represiune în contra bandelor, sunt temerĭ, ca mâne, Lunĭ, aniversarea suirei pe tron a Sultanului, Turcii fanatisațĭ sĕ nu reîncépă măcelurile.

SCIRILE DILEI.

— 22 August.

Programul serbărilor deschiderei Porților de fier, după cum anunță „Bud. Tud.“ este deja statorit și este eschisă posibilitatea, ca afară de regii României și Serbiei sĕ mai ia parte la serbărĭ și alțĭ domnitorĭ, ca óspețĭ ai monarchului nostru.

—o—

Nansen în Viena. Un diar din Viena anunță, că Nansen va sosi în Octomvre séu în Novembre în Viena, pentru ca împreună cu geograful Payer sĕ facă corecturile de lipsă în harta ținuturilor de lângă polul nordic.

La mórtea prințului Lobanoff. Din ultimele momente ale prințului Lobanoff se mai sciu următórele amĕnunte: Când sosi trenul de curte rusesc, care ducea pe Țarul și pe Țarina, la stațiunea Schepedowska, împĕratul dori sĕ facă o mică plimbare în liber. Trenul fù oprit în apropiarea unei păduri mai micĭ și părechia imperială precum și suita părăsiră vagónele și pășiră spre pădure. Prințul Lobanoff încă se alătură la suita Țarului, după câte-va minute simți însĕ o indispozițiune și voi sĕ se întórcă la vagon. Intr'aceea îl părăsiră puterile și îndată cădu în agonia. Când fù chiemat medicul suitei Lobanoff era deja mort.

—o—

Lordul Fitzmaurice, se află de câteva dile la Sinaia. Lordul Fitzmaurice este acela care, în timpul când era ministru de externe al Engliterei, a rostit în Camera comunelor, un discurs prin care apără cu multă căldură causa Românilor din Transilvania. Diarele de acum vr'o cincĭ anĭ erau pline de elogii la adresa acestui distins bărbat de stat engles.

—o—

In portul Constanța s'au început lucrările pentru facerea blocurilor de piatră și ciment care vor fi așezate în mare pentru formarea jeteului. Pentru ca în timpul nopții portul sĕ nu rĕmâie în întunerec, direcția serviciului maritim va instala 5 lămpĭ arc, electrice, cu o putere luminătóre fórte mare.

—o—

In atențiunea Direcțiunei din Clușiu a căilor ferate am publicat în nr. 177 al fóiei nóstre o scire, în care ni-se spunea, că în diminéța dilei de 11 (23) August c., 12 călĕtorĭ, între carĭ mai multe țărance și țĕranĭ romanĭ, voind sĕ plece cu trenul dela gara *Rîșnov* spre Zĕrnescĭ, au rĕmas de tren din causă, că șeful gărei din Rîșnov a refusat de-a le da bilete. Tot atuncĭ am publicat și o altă plângere din partea unor călĕtorĭ, carĭ în diminéța dilei de 5 August n. c. plecaseră dela gara din Brașov spre Preșmer. Ei aveau bilete pentru cl. III, dér aicĭ ne mai având loc, conductorul le dise sĕ se urce pe cl. II. In schimb însĕ, după ce plecară, li siliĭ sĕ plătéscă diferența, fără de-a li-se fi dat măcar vre-un mic act despre primirea banilor. Aflăm, că după publicarea acestor plângerĭ, On. Direcțiunea a căilor ferate a pornit cercetare în causă. Pentru a puté constata adevĕrata stare a lucrului, d-l director de căi ferate *Kovács* s'a presentat ierĭ în Redacția nóstră, rugându-ne a-i da amĕnunte. Provocăm decĭ pe domnii, carĭ ni-au comunicat acele plângerĭ, sĕ binevoéscă a se presenta cât mai curênd la noi în Redacție, pentru a ne da amĕnunte asupra casurilor de mai sus, căutând pe cât se póte a-le și dovedi cu martorĭ, spre a li-se puté da satisfacțiunea cuvenită.

—o—

---

pul chel, întrerupt pe la margine de câte-va fire de pĕr. Frumósă perspectivă! Păcat, că nu suntem noi nepoții noștri!..

Dér apropos, de blonde și brunete. Sunt ómenĭ, cărora le place și una și alta, după cum dice Göthe:

„Nein, hier hat es keine Noth
Weisse Mädchen, schwarzes Brod!
Morgen in ein and'res Städtchen
Weisses Brod und schwarze Mädchen!“*)

Ucu.

Țarul Alexandru II. la Paris.

Amintirĭ și impresiunĭ de **Philippe de Massa.**

Marchisul de Massa va publica în curênd o lucrare sub titlul „*Amintirĭ și impresiunĭ (1840—1871)*“. Diarul „*Figaro*“ a reușit a obține câte-va pagine din capitolul vizitei împĕratului Alexandru II la Paris, în 1867. D. de Massacareera căpitan de cavaleriă, se întorsese din Mexico în Maiŭ 1867 și putu asista la tóte serbările date în Iunie și Iulie, cu ocasia esposiției universale. Étă cum descrie marchisul de Massa visita și primirea Țarului Alexandru II în Paris:

Sosirea principelui regal de Prusia—după aceea Frideric al III—și a princesei regale, carĭ descinseră în strada Lille la hotelul ambasadei lor, procedase cu câteva dile sosirea regelui Wilhelm, căruia i se preparase apartamentele în pavilonul Marsan.

Dér visita Țarului dintre tóte era cea mai cu nerĕbdare așteptată și acésta pentru două motive: întâiu din causa simpatiei naturale pe care o poporul frances pentru poporul rus; și al doilea, din causa curiosității pe care o deșteptase Parisienilor vederea unui monarch investit cu puterea cea mai absolută care póte fi pe lume.

Ofițerii casei Impĕratului trimișĭ la frontieră pentru a face serviciul de onóre pe lângă Alexandru al II-lea pe timpul șederei sale în Franța erau: generalul Leboeuf, adjutant de câmp; vicontele Olivier Walsh, șambelan; baronul Philipe de Bourgoing, ecuier; vicontele Arthur de Lauriston, oficerĭ de ordonanță.

Prestigiul, care incunjóră în tot locul persóna Țarului, cere ca la sosirea sa, sĕ'i se facă o primire demnă de el. Drumul dela gara de Nord era impodobit cu stégurĭ francese și ruse; pe laturĭ era un zid de soldațĭ de infanteriă dintr'o divizie din armata Parisului. Pe cheul de debarcare aștepta Napoleon al III înconjurat de principile Murat, de mareșalii Caurobert, Regnaud de Saint-Jean d. Augély, Niel, generalul Mellient, de oficerii superiorĭ și de persónele oficiale.

Când trenul special se opri în gară și óspele imperial se scoborî, urmat de fiii sĕi; marele duce moștenitor — pe urmă Alecsandru al III-lea — și de marele duce Wladimir, cei doi suveranĭ își strînseră mâna cu căldură pe când din tóte părțile se audiau nesfîrșite urale.

Cortegiul, precedat de un detașament din garda imperială, escortat de un escadron de lăncerĭ și compus din zece trăsurĭ ale Curței merse pe bulevardul Magenta, bulevardul Strasburg, marele bulevarde, strada Paix, Rivoli, trecù prin curtea Luvrului prin piața Carrousel și intră în Tuileri prin pórta de onóre.

Trăsura, în care erau cei doi împĕrațĭ, pĕtrunse singură sub bolta pavilionului Herologe și se opri în vestibul, unde, la piciorul scărei, se afla împĕrătésa Franciei, având alăturĭ pe princesele Matilda și Murat și la spatele lor pe dame de onóre și oficerii Curții.

După presentările de uzagiŭ, care se făcură în salonul „Primului Consul“, cei doi Suveranĭ și marii ducĭ se urcară împreună în trăsură și Napoleon al III îi conduse la palatul Elysée.

Același ceremonial și același program fù urmat după patru dile pentru primirea regelui Prusiei și instalarea lui în aripa dréptă a palatului Tuileries.

A doua di după sosirea Țarului fiind Duminecă, di de curse la Longchamps,

*) „Nu, nu ducem lipsă,
Fete albe, pâne négră,
Mâne într'un alt oraș,
Pâne albă, fete negre!“

O nouă insectă periculósă. Ministerul român al agriculturei constatând presenţa insectei *Schizoneura lanigera* pe câţi-va merĭ în plantaţiunile particulare, carĭ au fost făcute cu arborĭ cumpĕraţĭ dela diferiţĭ pepinerişti, carĭ vin tómna şi primăvara din străinĕtate şi fac comerciŭ cu arborĭ atât în Bucureştĭ, cât şi în celelalte oraşe ale ţĕrei; aduce la cunoscinţa publică: 1) Că insecta de mai sus este fórte mult rĕspândită în Francia, unde face adesa ravagii însemnate, compromiţĕnd în total plantaţiunile de mere. Relele ce causéză arborilor sunt fórte marĭ şi mijlócele de combatere cu totul dificile; 2) Ea atacă în special ramurele tinere, distrugĕnd aprópe în total cója lemnului şi provócă uscarea arborilor de orĭ-ce vĕrstă; 3) Presenţa ei nu a fost semnalată până astădĭ în mod oficial în România şi, prin urmare, ministerul dorind a opri introducerea şi rĕspândirea ei în ţéră, rógă cu insistenţă pe toţĭ proprietarii, carĭ au plantaţiunĭ de merĭ, şi în special făcute cu arborĭ cumpĕraţĭ dela pepineriştĭ, carĭ vin în fiă-care an din Francia şi vĕnd produsele lor în ţéră, sĕ binevoéscă a semnala serviciului viticol orĭ-ce cas de meladie a arborilor.

—o—

Mare nenorocire în Budapesta. Alaltăerĭ s'a întĕmplat în Budapesta o mare nenorocire. Cădĕnd adecă un părete înalt al unei clădirĭ vechĭ pe care voiau s'o renoveze, îngropă pe 20 de muncitorĭ. Dintre nenorociţii ómenĭ, carĭ au fost scoşĭ cu mare greutate dintre ruine, 2 au murit, ceilalţĭ sunt greu răniţĭ şi zac în spital.

—o—

Bandă de anarchiştĭ descoperită. Poliţia din Ancona a descoperit o bandă întrégă de anarchiştĭ. Numele, ce-l purta acéstă societate secretă, e „Nuova Concordia“ şi consta din 14 membri. In localurile societăţii s'au aflat multă dinamită şi mai multă materiă esplosivă, precum şi fórte multe scrisorĭ revoluţionare.

—o—

Musica orăşenéscă va concerta astăséră la $7^1/_2$ óre la otel „Pomul verde“. Intre altele va esecuta şi piesa românéscă: „*O foie de album*“ de Candella. Intrarea 30 cr.

Oprirea pelerinagiului dela Şişeştĭ.

In numĕrul de Dumінecă am adus scirea, că autorităţile administrative unguresci au trimis gendarmĭ la Şişeştĭ, avĕnd ordin de-a împedeca poporul ţĕran din jur de-a se concentra la pelerinagiul dela biserica din Şişeştĭ arangiat de părintele Lucaciu pe qiua de S-tă Măriă.

Étă ce ni-se scrie din partea unuia, care a fost de faţă:

Baia-mare, 1 Sept. n. 1896.

Am pornit în societatea mai multor cunoscuţĭ ai mei la Şişeştĭ sĕ fiu şi eu de faţă la pelerinagiul şi Ruga, ce era sĕ fiă acolo. Dér numai era sĕ fiă, căcĭ episcopul Szabó din Gherla altfel a voit, cum veţĭ vedé îndată.

Călĕtoria nóstră, séu mai bine qis a mea, căcĭ eu am rĕmas de tovarĕşii mei în Baia-mare şi de aci încolo am mers numai singur; călĕtoria mea, qic, până la Baia-Sprie n'a fost interesantă, decât că încă în Baia-mare am fost înţeles, că „Ruga dela Şişeştĭ“ va fi oprită. Astfel mi-au spus'o asta câte-va „noróde“, carĭ grăbeau spre Şişeştĭ.

N'am dat însĕ credĕmênt acestei veştĭ, căcĭ n'am putut presupune despre „părintescul guvern“, ca sĕ persecute creştinismul chiar într'atât.

Isprăvindu-mĭ afacerea privată în Baia-mare, am pornit cu carul unui Român de acolo către Şişeştĭ. Am trecut printr'un sat şi ajungem la Baia-Sprie. Dăm apoi pe strada, care duce la Şişeştĭ, aci steteau mulţime de gendarmĭ, puteau fi ca la 50. Ne oprесc, întrebându-ne, unde mergem? Spun, că la Şişeştĭ! „Inapoi“, sună din gura unui gendarm, „acolo nu-i ertat a merge!“ Zădarnică mi-a fost orĭ câtă trudă, căcĭ n'am putut isbuti sĕ ne lase sĕ trecem.

Vĕqĕnd, că cu aceştia n'o pot scóte la cale şi curios fiind de cele ce se vor întêmpla la Şişeştĭ, în faţa locului, am căutat chipul cum aşĭ puté străbate orĭ cum acolo. Am dat de un om, care şi el mergea la Şişeştĭ, care apoi cu multă greutate pe potecĭ şi cărărĭ ascunse, peste ogrăqĭ, liveqĭ, rîturĭ şi mălăcine m'a condus, firesce pe jos, la Şişeştĭ.

Ajung la casa parochială (n'am fost până acuma în Şişeştĭ). Aflŭ o casă parochială mică şi scundă şi întreb pe om, „aci şéde părintele Lucaciu?“ „Da“, a fost rĕspunsul. Intraiŭ. Am aflat acolo pe dómna Dr. Lucaciu cu cele două gingaşe fetiţe: Veturia şi Tulia şi cu micul Vasile. Părintele Dr. Lucaciu era la biserică, mărturisea cu un alt preot. Era după 2 óre p. m. Am aflat acolo încă vre-o 2—3 familii: două din Sĕlagiu de pe la Tăşnad, alta din Pir şi alta din comit. Sătmar.

Abia şequi puţin, vine vestea, că „mănăstirea“ cum îi mai qic acolo bisericei e încunjurată de vre-o 100 de gendarmĭ. Grăbim sus la mănăstire şi gróza ne umplŭ pe toţĭ, căcĭ era negru cintirimul bisericei de gendarmĭ, carĭ toţĭ cu baionetele pe puscĭ stăteau rótă pe lângă biserică.

Noi voiam sĕ intrăm în biserică; ne opresc gendarmii. Vin soţia şi fiicele părintelui Lucaciu şi voesc şi ele sĕ între în biserică. Sunt oprite. Dómna Lucaciu face remonstrărĭ şi în sfîrşit gendarmii lasă sĕ între pe d-na Lucaciu cu fiicele sale şi pe noi vre-o 6 inteligenţĭ.

In biserica pompósă şi spaţiósă era multă lume adunată, peste 1000 de ómenĭ de prin depărtărĭ.

Intr'aceea afară gendarmii ungurĭ făceau multe vitejii, căcĭ „norόdele“ cu praporĭ şi crucile în frunte scăpau anevoie pe cărărĭ dinaintea gendarmilor ungurĭ, carĭ se întreceau a le alunga cu suliţele şi patul puştilor de pe lângă păreţii „mănăstirei“.

Biată naţiă!

Veneau „norόdele“ şi gendarmii le alungau suduindu-le de: „Oláh Isten“ etc. Audiai strigărĭ ca acésta: „Am venit drum de două qile pe jos, am postit de dóuĕ sĕptĕmânĭ şi am venit la sfta „mănăstire“ sĕ ne pocăim şi sĕ ne rugăm lui Dumneqeu, şi nu ne lasă. Dómne ce am ajuns!“ Şi plângeau, bĕtrânĭ, bărbaţĭ şi tinerĭ, femei şi fete. S'a întêmplat chiar, că gendarmii au ţintit icĭ colo şi suliţa spre pieptul nevinovaţilor ţĕranĭ, carĭ nu voiau sĕ se depărteze de lângă zidul bisericei. Dér nu sum sĕ le descriu tóte acestea, căcĭ mĕ mâhnesce şi mĕ indignéză, şi când mĕ gândesc numai la cele ce am vĕqut şi auqit.

A murit Miercurĭ diminéţa un băiat şi n'au lăsat gendarmii sĕ-i tragă clopotul. In sfânta şi marea sĕrbătóre „Sftei Mării marĭ“ n'a fost iertat sĕ se sĕvêrşéscă sfta Liturgiă! Nu a fost iertat a întra în Biserică.

Acésta e prea mult.

Veniau gendarmii şi în curte la casa parochială şi décă se întêmpla de afla acolo câte un ţĕran era vai de el; ba afla, căcĭ orĭ cum tot veniau ei bieţii sĕ'l vadă măcar pe părintele Lucaciu, care este mult iubit din partea poporului de pe aicĭ.

Ce bine ar fi însĕ, décă rĕutatea ómenilor rĕi n'ar pismui acéstă mănăstire, căcĭ am avé şi noi Românii o „mănăstire“ română şi n'am umbla pe la „mănăstirile“ dela Pocĭ şi Bicsad, unde sunt nisce călugărĭ de Ungur şi Ruşĭ renegaţĭ, carĭ ne batjocuresc şi nicĭ nu permit înlăuntrul Bisericei sĕvêrşirea Liturgiei în limba română şi poporul, care ia parte la astfel de Pelegrinaj *nu şi-ar da crucerii pe la străinĭ*, carĭ în schimb 'l batjocuresce, *ci ar merge banii românescĭ la Românĭ.*

Acésta ar trebui sĕ o socotéscă Episcopul de Gherla şi apoi sĕ fi rugat pe Ministrul sĕ-i trimită 130 de gendarmĭ la Şişeştĭ, căcĭ nu revoluţie era sĕ fiă acolo, ci o nevinovată „Rugă“. X.

Am publicat cele de mai sus, pentru-că adeveresc scirea adusă de noi după foile ungurescĭ. Nu putem sci, décă oprirea s'a făcut la iniţiativa episcopiei din Gherla, şi pe ce temeiŭ, séu póte chiar numai la iniţiativa administraţiei ungurescĭ.

In tot casul avem de-a face aicĭ cu două momente însemnate: Mai întâi cu oprirea brutală o unei serbărĭ bisericescĭ, când deja ómenii erau ajunşĭ la faţa locului, pe care n'am puté-o nicĭ de cum aproba nicĭ chiar atuncĭ, când s'ar dovedi, că a fost formal îndreptăţită din vre-o causă séu alta.

Al doilea avem de-a face cu *marea rĕspundere,* ce-a luat'o asupră-şĭ părintele Lucaciu faţă cu poporul credincios prin arangiarea pelerinagiului din cestiune.

Ce scop avea în adevĕr acest pelerinagiu? Sĕ se facă, cum qice corespondentul nostru, numai simplă concurenţă cuiburilor de ignoranţă şi de speculaţiune dela Pocĭ şi Bicsad, pentru ca banii sĕ intre în mâna Românilor? Dér óre nu s'a întrebat părintele Lucaciu, care lasă a fi titulat cu atâta plăcere „părintele poporului român“ de către credincioşii sĕi, că banii cheltuiţĭ pentru pelerinagii şi timpul cel scump de lucru pierdut fără nicĭ un folos, s'ar puté întrebuinţa în mod salutar pentru scopurile în adevĕr religióse şi culturale românescĭ ale poporului?

Şi de când biserica din Şişeştĭ a ajuns sĕ fiă mănăstire, când în fruntea ei stă un preot însurat, cu numĕrósă familiă?

Dér despre acţiunea lui Lucaciu pe terenul bisericesc religios vom mai avé prilegiu de-a vorbi, ca sĕ scim cum stăm şi în privinţa acésta.

Coresp. part. a „Gaz. Trans.“

Ciclova-română, 20 August v. 1896.

Onor. Redacţiune! Precum conducĕtorii mascerĭ ai poporului român din alte părţĭ au sedus pe mulţĭ de ai noştrii, succedându-le a-i duce la tămbălăul din Iudapesta, aşa şi conducĕtorii politicĭ ai comunei nóstre n'au putut rĕmâné mai pe jos de ceilalţĭ şi aşa în numĕr de opt inşĭ au mers la Iudapesta pentru de a aduce laudă şi mărire adversarilor neamului nostru.

Aceştia sunt: judele cu soţia, subjudele, trei juraţĭ, un bóctăr de nópte şi un soboşiu de ţarină. Aceştia deşi au ochĭ nu vĕd prăpastia, deşi au urechĭ, nu aud blastămile poporului român rĕmas constant în credeul sĕu politic. Mĕ prinde mirare mai ales de juratul Ilia Brinzeiu, care la tóte ocasiunile şi-a dat sufletul Sataniei, că nu va participa la acel tămbălău şi totuşĭ se lasă a-i se pune belciug în nas şi a fi dus unde nu trebuia.

Unul dintre cei ce au mers la Budapesta numele nu impórtă, a păţit'o cam prost pe-acolo. Mâncând el adecă prea mult papricaş gras, s'a bolnăvit de stomac căpĕtând o diareă. In acéstă stare critică s'a rĕqimat, bietul de-un zid, orĭ de-un edificiu, dér tocmai în momentul crisei étă că-l prinde poliţistul de guler. Acum s'a iscat un dialog fórte hazliu între ei doi unul nu scia românesce, celalalt nu scia unguresce. In fine, prin gesturĭ, a ajuns poliţistul a fi înţeles de Românul „milenarist“, care fără multă întârqiere fŭ constrîns sĕ-şĭ repare faptul, aşa ca sĕ nu lase urme după sine. Acesta cred, că până va trăi va avea o plăcută suvenire despre acel tămbălău.

Ér celorlalţĭ rĕmână-le ca suvenire urgia şi blăstămul poporului ciclovean, care întotdéuna a fost mândru pe numele sĕu de Român, şi şi-l'a sciut păstra nepătat până acum.

Un român verde.

DIVERSE.

Concurs de mandoline. Recordul mandolinei a fost disputat mai qilele trecute la Turin. In sĕptĕmâna din urmă, patru-spre-qece candidaţĭ, bărbaţĭ şi femei, concurară înaintea unui juriu, concurs care consistă în a-se vedea care ţine mai mult, cântând într'una fără sĕ obosésca. Musicanţii ne-avĕnd dreptul de a mânca şi de a bea, au cântat cu instrumentele lor un timp, care a întrecut tóte aşteptările. Un premiu, care consta într'o medalie de aur, era destinat pentru învingĕtor. Acéstă medalie a câştigat'o d-l Luigi Novara din Turin, care nu a lăsat mandolina din mână, decât după 23 ore şi 53 de minute de cântare neîntreruptă. Femeile nu au rĕmas prea jos în acéstă luptă. Trei din ele au ţinut, în continuu cântând, 12 óre. Acésta, pentru ele, e un frumos „tur de forţă“. Dér palmele concurenţilor, la sfârşitul luptei erau pline de rănĭ, buricele degetelor pline de sânge, ér întregile mânĭ umflate şi vinete. După cum vedem, nu prea e plăcută o astfel de concurenţă.

Literatură.

Anunţ literar. A eşit de sub tipar: **Gramatica limbei latine** de Schultz-Dávid, tradusă şi prelucrată de *Ión Tersigan* şi *Traian I. Farkas*, profesorĭ p. ord. la gimnasiului gr. cat. din Beiuş. Curs complet: morfologiă şi sintaxă în usul cl. I—IV. gimn. Opul e aprobat deja în manuscript. Se póte procura la firma proprietară: „*Lampel Robert*“ (Wodianer F. şi Fii) în Budapesta. Preţul 1 fl. 50 cr. v. a.

Peste câte-va qile va apăré: **Legendar şi Esercіţii latine** de Dávid, traduse tot de autorii amintiţi. Acest op servesce ca întregitorĭ gramaticei latine. Se va puté procura tot la firma Lampel cu preţ de 1 fl. 50 cr. v. a.

*

In editura librăriei E. Zeidner din Braşov a apărut: **„Sintaxa limbei germane,** întocmită pentru clasele superióre ale şcólelor medii, precum şi pentru preparandii, de *Nicolau N. Pilţia*, profesor la gimnasiul român gr. or. din Braşov“. Preţul broş.: 1 fl. 25 cr.

*

---

alergarea marelui premiu, care figura în program fŭ disputată în faţa Suveranilor şi prinţilor străinĭ întruniţĭ în tribunele imperiale.

Marţia următóre, 4 Iunie, s'a dat o representaţie de gală la Operă. Cea mai mare parte din lojile din faţă şi amfiteatrul erau transformate într'o mare tribună, pe care era o estradă în roşu şi cu aur, sub care Ţarul ocupa mijlocul în rêndul întâiŭ avĕnd la drépta pe împĕrat şi la stânga pe împĕrătésa Franciei. In drépta împĕratului erau aşeqaţĭ în ordinea următóre: princesa regală de Prusia, marele duce moştenitor al Rusiei, princesa de Hessa, marele duce Wladimir, princesa Eugenia de Leuchtenberg şi prinţul Ioachim Murat. La stânga împĕrătesei: prinţul regal de Prusia, marea ducesă Maria a Rusiei, principele Louis de Hessa, princesa Lucien Murat, prinţul de Saxa-Weimar şi fratele împĕratului Japoniei.

Vechia sală din strada Lepeletier împodobită cu alb şi aur, făcea sĕ iasă în vedere şi mai bine acest amestec scînteetor de uniforme şi toalete şi, până la un punct, aranjamentul tot aşa de plăcut ca şi deosebit. Căcĭ Napoleon al III, blajin pe cât de delicat, avusese grije sĕ împartă un numĕr considerabil de învitaţii representanţilor puterilor străine şi mai ales baronului de Badberg, astfel că sub paravanul acestuia, mai multe părechĭ francese hostile guvernului, au putut sĕ-şĭ închipuiască că asistau la acéstă solemnitate din graţia şi numai pentru iubirea M. S. Impĕratului tuturor Rusiilor.

In faţa gravei rĕspunderĭ, pe care o aveu, prefectul poliţiei ceruse 60 de locurĭ pentru agenţii siguranţei.

— „Şése-qecĭ!“ qise Napoleon al III suriqĕnd. „Ah! Pietri se vede, că vrea sĕ facă negustoriă“.

A trebuit sĕ i-se observe, că persóna sa nu era singură în joc, cum trebuia sĕ-i şi probeze tragica întêmplare de a treia qi.

Dicţionar universal al limbei române, apărut în Institutul de editură *Ralian şi Ignat Samitca* din Craiova, e prima operă românéscă de felul acesta, menită a aduce mari servicii pentru cunóscerea mai aprofundă a limbei şi pentru vulgarisarea culturei elementare. Autorul ei d-l *Lazăr Şăineanu*, doctor în litere, laureat al Universităţii şi al Academiei Române, profesor la şcóla normală superióră din Bucurescĭ, a voit sĕ pună la disposiţiunea publicului un repertoriu de noţiunile generale privitóre la limbă, la biografia, geografia şi istoria naţională, — materii, carĭ figuréză pentru intâia-óră într'o carte românéscă de-asemenea natură. Dicţionarul conţine aprópe 1000 pagine pe 2 colóne şi în privinţa esecuţiunei tipografice nu lasă nimic de dorit. Preţul e cât se póte de eftin: un esemplar broşat costă numai 6 lei 50 banĭ sĕu 3 fl. 10 cr., ér legat peste tot în pânză, cu inscripţiă în negru, costă 3 fl. 60 cr. Se póte procura şi dela librăria Ciurcu din Braşov.

*

Escursiunĭ pe munţii Ţĕrei-Bârsei şi ai Făgăraşului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureşianu" din Braşov o carte fórte preţiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraş. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât şi de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunţită a munţilor, cu tóte potecile şi platourile lor, cu animalele şi plantaţiunile lor; apoi viéţa ciobanilor şi păstorilor din munţĭ cu multe legende şi istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schiţe istorice despre castelele şi Ţéra Făgăraşului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiştĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munţĭ, cu un cuvênt, pentru toţĭ iubitorii de sciinţă şi de frumseţile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută şi folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8°, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare şi la tipografia „A. Mureşianu" în Braşov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Septmvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corone ung. 4% . . .	99.55
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	123.15
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.35
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	153.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.75
Renta de argint austr.	101.75
Renta de aur austr.	123.50
Losurĭ din 1860.	145 50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	962.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	397.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	370.10
Napoleondorĭ.	9.51
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.60
London vista	119.55
Paris vista	47.50
Rente de corone austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	$44.27^1/_2$

Cursul pietei Braşov.

Din 3 Septemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.49	Vênd.	9.51
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	$126.^1/_2$	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	110.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Nr. 10349—96.

Concurs.

La oficiul orăşenesc forestieral **este de ocupat un post de adjunct forestieral** devenit vacant.

Cu acest post sunt împreunate următórele beneficii.:

Leafa anuală: 700 fl.

Banĭ de locuinţă 150 fl. eventualminte o locuinţă naturală.

Pauşal pentru drum şi diete: 120 fl.

40 metri lemne de fag.

5 quinquenale de câte: 100 fl.

Drept de pensiune.

Reflectanţii au de a-şĭ ascerne petiţiunile provĕdute cu timbru de câte 50 cr., cu testimoniul de botez, testimoniul de maturitate dela un gimnasiu sĕu dela o şcólă reală superióră, cu testimoniul asupra absolvărei studiilor academice, cu testimoniul asupra cunóscerei celor 3 limbĭ ale patriei, cu testimoniul asupra ocupaţiunei de păn'acum, cu testimoniul de moralitate şi cu acela asupra examenului de stat depus în Ungaria, **cel mult până în 31 Octom.** a. c. la acest magistrat.

Braşov, 21 Iulie 1896.

Magistratul orăşenesc.

Mersul trenurilor
pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta—Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1.55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		**Budapesta**		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Cluşiu . . .	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriş . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vinţul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuş . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08	Din 1 Iunie în tótă Joia şi în sêbâtor cat. şi or. comunică la Sinaia			Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blaşiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copşa-mică .	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaş . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighişóra .		1.06	9.42	5 53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Haşfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoştonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apaţa . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3.16	6.33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Braşov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiş . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.81		**Predeal** .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoş . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4.12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oşorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9.35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghiriş—Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriş	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraş

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón.	tren de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copşa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraş . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski)—Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Braşov—Zĕrneştĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4.30	Braşov	7.44	1.29	8 31
10.28	6.36	5.49	Zĕrneştĭ	6.20	12.05	7 20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21	Numai Vinere circulă
5 03	10.28	5 35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marţa comunică	Ţagu-Budatelic . . .	Circulă numai Marţa	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8.33	3.02		Lechinţa		2.48	7.43
9 07	3 41		Ş.-Măghiăruş		2.01	6 52
9.59	4 55 (Numai Luni-a comunică)		Bistriţa		1.16	5.55

Arad—Timişóra

6.20	11.25	5.		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timişóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin.	6 05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6 57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighişóra—Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighişóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Haşfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.